

SISTEMES D'EDUCACIÓ NO FORMAL

Professor: Xavier Ucar Martínez

A.- OBJECTIUS

- 1.- Conèixer els sistemes generals d'educació no formal, llur funcionalitat pedagògica i aplicacions pràctiques.
- 2.- Planificar un sistema d'educació no formal aplicable a un context educatiu determinat.
- 3.- Analitzar i valorar aplicacions concretes dels sistemes d'educació no formal.

B.- TEMARI

- 1.- Educació formal, educació no formal i educació informal
- 2.- Principals sistemes d'educació no formal
- 3.- Ambits d'aplicació de l'educació no formal
- 4.- Bases de la planificació dels programes d'educació no formal: fases i variables rellevants.
- 5.- Metodologia de la intervenció en programes d'educació no formal.
- 6.- Experiències en el terreny dels mitjans de comunicació: radio, televisió, textos impressos, etc. Límits i possibilitats.
- 7.- Experiències en el terreny de la dinamització grupal. Límits i possibilitats.
- 8.- L'avaluació dels programes d'educació no formal.

C.- METODOLOGIA

Interactiu-participativa. El treballar amb un grup petit permet la utilització d'una metodologia de participació. El propi grup es converteix en instrument metodològic. La dinàmica del grup permet alternar i conjugar les següents activitats:

- discussió i anàlisi de textos rellevants en aquesta matèria.
- discussió, anàlisi i avaluació d'experiències concretes en el camp de l'educació no formal.
- utilització de mitjans de comunicació i avaluació de missatges.
- planificació de recursos audiovisuals per als sistemes d'educació no formal.
- dinamització grupal: tècniques d'expressió, de dramatització i de comunicació.

D.- AVALUACIO

Les característiques d'aquesta disciplina fan que l'avaluació es basi en diferents criteris:

- Assistència a classe.
- Participació activa en el grup durant el desenvolupament de les classes.
- Lectura d'articles i participació activa en els debats.
- Planificació d'un sistema d'educació no formal aplicable a un context educatiu determinat.
- Realitzacions individuals i en grup de dissenys d'intervenció educativa puntuals, amb mitjans audio-visuals.

Per aprovar l'assignatura serà necessari realitzar 50 hores de pràctiques (veure programa annex)

E.- BIBLIOGRAFIA

AGUILAR, M.J., 1991, Cómo animar un grupo, Ed. El Ateneo, Mèxico.

ALVIRA, F., 1991, Metodología de la evaluación de programas de educación no formal, Ed. Centro de Investigaciones Sociológicas, Cuadernos metodológicos, núm. 2, Madrid

BREMBECK, C.S.; THOMPSON, T.J. (ed), 1976, Nuevas estrategias para el desarrollo educativo. Investigación intercultural de alternativas no formales, Ed. Guadalupe. Buenos Aires.

CARBO, O., CATALA, R., 1991, Ecoterritorio y animación sociocultural, Ed. Grup Dissabte, Valencia.

CASTELL, E., Grupos de formación y educación para la salud (aprender a cambiar), Ed. PPU, Barcelona.

CARRON, G., CARR-HILL, R.A., 1991, Non-formal education: information and planning issues, IIEP Research Report, nº 90, Ed. Unesco, Paris.

COLOM, A.J. y col., 1987, Modelos de intervención socio educativa. Ed. Narcea, Madrid.

COOMBS, P. H., 1986, La crisis mundial de la educación. Perspectivas actuales. Aula XXI. Ed. Santillana, Madrid.

COOMBS, P.H. i AHMED, M., 1975, La lucha contra la pobreza rural. El aporte de la educación no formal. Ed. Tecnos, Madrid.

DIPUTACIO DE BARCELONA, 1987, Cultura i comunicació a l'espai regional, Ed. Diputació de Barcelona, Servei de Cultura.

EDUCAR 1, 1982, Educación de adultos por metodología no formal. Revista del Departament de Ciències de l'Educació, Bellaterra.

ESPERA, A., 1980, Los sistemas abiertos de educación y la educación de adultos. Ed. Crefal, Méjico.

FERMOSO, P., (ed), Educación intercultural: la Europa sin fronteras, Ed. Narcea, Madrid

GARCIA, R., MARTINEZ, B., ORTEGA, P., 1987, Educación compensatoria, Ed. Santillana, Aula XXI, Madrid.

GASCON, C., 1991, La radio en la educación no formal. CEAC. Barcelona.

HALLAK, J., 1991, Invertir en el futuro, Ed. Tecnos-UNESCO, Madrid.

JORDAN, J.A., 1992, L'educació multicultural, Ed. Ceac, Barcelona.

LA BELLE, T.J., 1980, Educación no formal y cambio social en América Latina. Ed. Nueva Imagen, Méjico.

MAKRIDAKIS, S.G., 1993, Pronósticos. Estrategia y planificación para el siglo XXI. Ed. Diaz de Santos, Madrid.

- MENCHEN, F., DADAMIA, O.M., MARTINEZ, J., 1984, La creatividad en educación, Ed. Escuela Española, Madrid.
- NASSIF, R., 1980, Teoría de la educación, Ed. Kapelusz, Buenos Aires.
- NUÑEZ, L. (ed), 1991, Educación y trabajo, Ed. Preu-Spinola, Sevilla.
- PASTOR, M.I., 1992, El museo y la educación en la comunidad, CEAC. Barcelona.
- PEREZ-CAMPANERO, M.P., 1991, Cómo detectar las necesidades de intervención socioeducativa, Ed. Narcea, Madrid.
- PUIG, J.M., TRILLA, J., 1985, Pedagogia de l'oci, Ed. Ceac, Barcelona.
- REYES, F.J., 1983, La participación del campesinado en la radio, Ed. Crefal, Méjico.
- ROSSI, P.H., FREEMAN, H.E., 1989, Evaluación. Un enfoque sistemático para programas sociales, Ed. Trillas, México.
- SANVICENS, A., 1985, "Educación y medios de comunicación social" en Condicionamientos socio-políticos de la educación. VARIOS. Ed. Ceac, Barcelona, págs. 75-102.
- SARRAMONA, J. (ed), 1988, Comunicación y educación, Ceac, Barcelona.
- SARRAMONA, J., 1975, La enseñanza a distancia, Ed. Ceac, Barcelona.
- SHAEFFER, S.F., 1991, Collaborating for educational change in non-formal basic education, Report of an IIEP seminar and workshop. Nairobi. Kenya, 21-29 January 1992, Ed. Unesco, Paris
- SCHÖN, D.A., 1992, La formación de profesionales reflexivos, Ed. Paidós-MEC, Madrid.
- TOHME, G., 1992, Développement culturel et environnement, Ed. Unesco, Genève.
- TRILLA, J., SANVICENS, A. y otros, 1984, "La educación no formal". En Introducción a la Pedagogía, Ed. Barcanova, Barcelona.
- TRILLA, J., 1985, La educación fuera de la escuela. Planeta, Barcelona.
- TRILLA, J., 1986, La educación informal, Ed. PPU, Barcelona.
- UCAR, X., 1992, La animación sociocultural. CEAC. Barcelona.
- UNESCO, 1984, La educación en materia de comunicación, Ed. Unesco, Paris.
- VV.AA., 1989, Pioneros, educación en libertad, Ed. Popular, Madrid.
- VV.AA., 1991, Documents finals, Primer Congrés Internacional de ciutats educadores, Ed. Ajuntament